

III

(Förberedande akter)

EUROPEISKA CENTRALBANKEN

EUROPEISKA CENTRALBANKENS YTTRANDE

av den 16 augusti 2018

om ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av ett program för utbyte, stöd och utbildning för att skydda euron mot penningförfalskning (Perikles IV-programmet)

(CON/2018/35)

(2018/C 378/03)

Inledning och rättslig grund

Den 25 juni 2018 mottog Europeiska centralbanken (ECB) en begäran från Europeiska unionens råd om ett yttrande över ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av ett program för utbyte, stöd och utbildning för att skydda euron mot förfalskning under perioden 2021–2027 (Perikles IV-programmet)⁽¹⁾ (nedan kallat *förslaget till förordning*).

ECB:s behörighet att avge ett yttrande grundas på artikel 133 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt enligt vilken, utan att det påverkar Europeiska centralbankens behörighetsområde, Europaparlamentet och rådet ska föreskriva nödvändiga åtgärder när det gäller användningen av euron som gemensam valuta, efter det att Europeiska centralbanken har hört. I enlighet med artikel 17.5 första meningen i arbetsordningen för Europeiska centralbanken har detta yttrande antagits av ECB-rådet.

1. Allmänna kommentarer

- 1.1 ECB noterar att förslaget till förordning fr.o.m. den 1 januari 2021 kommer att ersätta den rättsliga grunden för det aktuella Periklesprogrammet 2020 som inrättades genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 331/2014⁽²⁾, så att Periklesprogrammet fortsätter fram till utgången av 2027.
- 1.2 ECB upprepar att den finner att Periklesprogrammet är ett viktigt bidrag till den verksamhet som redan utförs av ECB, Europol och nationella myndigheter i kampen mot förfalskning av eurosedlar och euromynt⁽³⁾. ECB är övertygad om att Perikles IV-programmet även i framtiden kommer att bidra till att säkerställa eurosedlarnas ställning.
- 1.3 ECB understryker sitt aktiva arbete i kampen mot förfalskningar. ECB vidareutvecklar utformningen av sedlar samt säkerhetsdetaljer för eurosedlarna som gör att både lekmän och experter kan skilja mellan äkta sedlar och förfalskningar, något som även avskräcker förfalskare.
- 1.4 Sedan 2013 har sedlarna i Europaserien gradvis införts. Innan nya sedlar med förbättrade säkerhetsdetaljer införs erbjuder ECB och de nationella centralbankerna i Eurosystemet omfattande information till tillverkare och leverantörer av sedelutrustning, samt även kommersiella banker, detaljhandeln och andra aktörer som dagligen använder sedelutrustning eller hanterar kontanter. Därutöver erbjuder ECB även utbildningar och utbildningsmaterial som komplement till den utbildning som aktörer som yrkesmässigt hanterar kontanter själva anordnar. Information om den nya designen och säkerhetsdetaljerna görs även tillgänglig för allmänheten när en ny sedelserie ges ut.

⁽¹⁾ COM(2018) 369 final.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 331/2014 av den 11 mars 2014 om inrättande av ett handlingsprogram för utbyte, stöd och utbildning med avseende på skydd av euron mot förfalskning (Periklesprogrammet 2020) och om upphävande av rådets beslut 2001/923/EG, 2001/924/EG, 2006/75/EG, 2006/76/EG, 2006/849/EG och 2006/850/EG (EUT L 103, 5.4.2014, s. 1).

⁽³⁾ Se punkt 1 i Europeiska centralbankens yttrande CON/2006/35 av den 5 juli 2006 på begäran av Europeiska unionens råd över två förslag till rådsbeslut om handlingsprogrammet för utbyte, stöd och utbildning med avseende på skydd av euron mot förfalskning (Perikles-programmet) (EUT C 163, 14.7.2006, s. 7) samt punkt 1.1 i Europeiska centralbankens yttrande CON/2012/17 av den 2 mars 2012 om ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av ett program för utbyte, stöd och utbildning för att skydda euron mot penningförfalskning (Periklesprogrammet 2020) (EUT C 137, 12.5.2012, s. 7). Alla ECB:s yttranden finns på ECB:s webbplats www.ecb.europa.eu.

- 1.5 ECB analyserar dessutom nya typer av förfälskningar vid sitt Centrum för analys av sedelförfälskningar (CAC) och använder kunskapen för att bistå brottsbekämpande myndigheter med rådgivning. CAC samordnar spridningen av alla kända tekniska och statistiska uppgifter om förfälskningar av euron till alla berörda parter.
- 1.6 Förfälskare använder i allt högre utsträckning hård- och mjukvara för digital bildbearbetning. Som reaktion på detta stöder och använder Central Bank Counterfeit Deterrence Group, där ECB är medlem, teknik som bl.a. ska förhindra förfälskningar, t.ex. genom att den förhindrar att bilder av skyddade sedlar kan läsas eller reproduceras.

2. Specifika kommentarer

- 2.1 Enligt artikel 4.2 i förslaget till förordning tar EU-kommissionen hänsyn till relevanta åtgärder som vidtas av andra behöriga enheter, i synnerhet ECB och Europol, när Perikles IV-programmet genomförs i samarbete med medlemsstaterna. ECB uppmanar kommissionen att fullt ut utnyttja ECB:s erfarenhet av att anordna utbildningar och informera om eurosedlar, och att se till att ECB fullt ut involveras i detta hänseende.
- 2.2 Med avseende på det väl fungerande samarbetet mellan aktörerna i Perikles IV-programmet, upprepar ECB sin ståndpunkt att det vore fördelaktigt om kommissionen samråder med och involverar ECB och Europol för att tillsammans granska de åtgärder som ska finansieras via programmet så att man undviker överlappningar mellan detta program, andra relevanta program och ECB:s utbildningsverksamhet⁽¹⁾. Ett sådant samarbete skulle även underlätta tillämpningen av en gemensam strategi för att bekämpa penningförfälskning och bedrägerier. Mot bakgrund av detta bör artikel 10 i förslaget till förordning ändras så att den stadgar att de viktigaste parterna som involveras, inklusive ECB och Europol, ska höras i förväg av kommissionen avseende arbetsprogrammen. Kommissionen bör ge ECB tillräckligt med tid för att sätta sig in i dokumentationen avseende de arbetsprogram som ska inrättas i enlighet med artikel 10⁽²⁾.
- 2.3 Enligt artikel 12 i förslaget till förordning ska kommissionen varje år informera om Perikles IV-programmets resultat. Enligt artikel 13 ska det ske en halvtidsöversyn under, och en slutlig utvärdering efter, programmet. Kommissionen ska visserligen överlämna slutsatserna från utvärderingarna tillsammans med sina egna kommentarer till Europaparlamentet, rådet och Europeiska centralbanken, men när det gäller den årliga informationen så ska denna endast överlämnas till Europaparlamentet och rådet. ECB noterar också att meddelande om halvtidsöversynen av Periklesprogrammet 2020 endast överlämnades till Europaparlamentet och rådet⁽³⁾. ECB understryker vikten av att 1) den regelbundet involveras i framtagandet av utvärderingsrapporterna under programmets gång för att spegla de åtgärder ECB vidtagit och dess aktiva roll i bekämpningen av penningförfälskningar, 2) feedback från enheter som aktivt deltar i relevanta åtgärder tillsammans med kommissionen på ett lämpligt sätt inkluderas i utvärderingsrapporterna och meddelandena, samt att 3) ECB i framtiden regelbundet hålls informerad om programmet. Mot bakgrund av detta rekommenderar ECB att artiklarna 12.3 och 13.3 i förslaget till förordning ändras för att säkerställa att ECB erhåller både den årliga informationen om programmets resultat och halvtidsutvärderingarna av programmet.
- 2.4 Enligt artikel 11 i förslaget till förordning ges kommissionen befogenhet att anta delegerade akter för att utarbeta föreskrifter om en ram för övervakning och utvärdering, i enlighet med artikel 12.2. ECB noterar att denna befogenhet redan återfinns i artikel 14 i förordning (EU) nr 331/2014. ECB noterar också att Europeiska centralbanken enligt artikel 133 i fördraget ska höras innan man föreskriver nödvändiga åtgärder när det gäller användningen av euron som gemensam valuta. Denna skyldighet är inte begränsad till förslaget till förordning utan gäller för delegerade rättsakter som berör befogenhetsområden som avgränsas i lagstiftningsakterna. ECB hörs om förslaget till förordning i enlighet med artikel 133 i fördraget och bör följaktligen även höras innan delegerade rättsakter som föreskrivs i artikel 12.2 i förslaget till förordning antas, eftersom dessa är genomförandeåtgärder för att skydda euron mot förfälskning och därför är nödvändiga när det gäller användningen av euron som gemensam valuta. I samband med artikel 11.4, enligt vilken kommissionen innan den antar en delegerad akt ska samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat, rekommenderar ECB att kommissionen även formellt bör samråda med ECB.

⁽¹⁾ Se punkt 8 i Europeiska centralbankens yttrande CON/2005/22 av den 21 juni 2005 på begäran av Europeiska unionens råd över två förslag till rådets beslut om handlingsprogrammet för utbyte, stöd och utbildning med avseende på skydd av euron mot förfälskning (Periklesprogrammet) (EUT C 161, 1.7.2005, s. 11), punkt 2.2 i yttrande CON/2006/35 samt punkt 2.4 i yttrande CON/2012/17.

⁽²⁾ Se punkt 2.5 i yttrande CON/2012/17.

⁽³⁾ Se skäl 6 i förslaget till förordning.

I de fall där ECB rekommenderar att förslaget till förordning ska ändras anges de specifika förslagen i ett separat tekniskt arbetsdokument som åtföljs av en förklaring. Det tekniska arbetsdokumentet finns på engelska på ECB:s webbplats.

Utfärdat i Frankfurt am Main den 16 augusti 2018.

Mario DRAGHI
ECB:s ordförande
